

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș.

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25.

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Duminica a 30 după Rusali.

Sf. Evanghelie dela Luca. (c. 18. v. 18—27.)

În vremea aceea un om oarecarele s'a apropiat cătră Isus și ispitindul pre el și zicând: Învățătorule bune, ce voi face să moștenesc viața veșnică?

Iar Isus i-a zis lui: Ce-mi zici bun? nimeni nu este bun fără numai unul Dumnezeu.

Poruncile știi: Să nu curvești. Să nu ucizi. Să nu furi. Să nu fii murturie mincinoasă. Cinstește pre tatăl tău și pe mama ta.

Iar el a zis: Acestea toate le-am păzit din tinerețele mele.

Iar Isus auzind acestea i-a zis: Încă una-ți lipsește: toate câte ai vinde le și să le împărți săracilor și vei avea comoară în Cer, și vino urmează mie.

Iar el auzind acestea s'a întristat că era bogat foarte.

Și văzându-l Isus că s'a întristat, a zis: Cât de anevoe vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții.

Că mai lesne este a trece camila prin urechile acului, decât bogatului a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

Iar cei ce au auzit acestea au zis: Și cine poate să se mântuiască?

Iar el a zis: Cele ce sunt cu

neputință la oameni, sunt cu putință la Dumnezeu.

Când a ieșit Isus din casă, unde a binecuvântat copiii, a venit înaintea lui un tiner bogat și punându-se în genunchi înaintea lui la întreat: Ce să facă, să moștenească viața veșnică. Dialogul care s'a încins între Dumnezeu și om a rămas fără rezultat.

Tinerul bogat s'a îngrozit de jertfa ce i s'a cerut, a renunțat să-și vânda avuțiile și cum se vede nu s'a mai întors la Mântuitorul și a pierdut chemarea apostoliei. Și el avea așa frumoase însușiri pentru aceasta chemare!

Nobil și respectuos în purtare, sincer, curat, cu pricepere și cu talent pentru cele cerești.

Insuș Mântuitorul s'a uitat cu iubire la el „Iar Isus cautând spre el la iubit pe dânsul” (Marc 10. 21.) și indemnat de aceasta iubire l'a chemat la viață apostolică.

Din atitudinea lui nu chiar obișnuită și cam nervoasă, ce a manifestat el când s'a apropiat de Isus, din manierele lui și cuvintele lui se pare că a avut mai mult sentiment ca voință, fermitate și constanța, a fost dintre acei oameni, la cari cuvântul lui Dumnezeu cade pe un

pământ pietros, el a ascultat cu plăcere învățăturile Mântuitorului, însă fără să se poată hotări, a folosit cu energie acele mijloace, cu cari ar fi putut să ajungă scopul final care este însuș Dumnezeu.

Se pune întrebarea, ce sfârșit a avut acest tiner? Mântuitu-s'a, ori osânditu-s'a? Sf. Augustin este de părere, ca s'a osândit. Nu pentru aceea, că nu a urmărit svatul Mântuitorului, ci pentru că nu a putut rezista ispitelor bogăției.

Învățătura ce o-a dat Isus învățăceilor după ce s'a îndepărtat tinerul, dau o gravă importanță cuvintelor Sf. Augustin. Când s'a îndepărtat intristat tinerul, Mântuitorul a privit cu duioșie la învățăceii săi și a zis: „Cu anevoe vor intra intru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții!”

Apostolii s'au mirat de aceasta învățătură, dar Mântuitorul a zis mai departe: „Că mai lesne a trece camila prin urechile acului decât bogatului a intra intru împărăția lui Dumnezeu”. Apostolii îngreziți de aceste cuvinte au întreat: „Cine poate atunci să se mântuiască?” Atunci Isus privind cu blandetă la ei a zis: „La oameni este aceasta cu neputința, însă la Dumnezeu toate sunt cu putință”.

Cum se vede Mântuitorul s'a folosit de ocazia tinerului bogat ca să vorbească despre pericolele avuției. Acest pericol nu stă numai în aceea, ca omul bogat nu ajunge la desăvârșire, dar mai vârtos ca își pierde chiar mântuirea. Aceasta a spus Mântuitorul în repeșite rânduri cu cuvinte grave și așa au înțeles și Apostolii. Și Mântuitorul a întărit aceasta interpretație.

Ar trebui să ne fie de prisos, ca Mântuitorul serios și în repeșite rânduri spune aceasta arătând că mântuirea unui om bogat este una din

imposibilitățile moralei naturale, care numai cu darul lui Dumnezeu se poate învinge. În direcția aceasta ne arată și motive obiective spunând, că omul se încrede în avuții, avuțiile inecă inima omului în fericire pămintească, avuțiile sunt cele mai sigure mijloace pentru un trai desfrânat așa încât omul bogat uita de Dumnezeu și crede ca pentru a fi fericit nu mai are lipsă de nimic. Uitarea aceasta de Dumnezeu este răul cel mai mare al avuției.

Numai prin ajutorul așa zicând special al darului dumnezeesc se poate acest rău înlătura pentru aceea spune Sf. Scriptura despre bogatul care nu păcătuește și nu se încrede ca acela face mini. (Sir. 31. 9.)

1925.

An sfânt iubilar.

Pentru ca să ne mântuim, trebuie a treia oară să folosim mijloacele, prin cari Dumnezeu ne dă harul său.

Chiar din Evangelia de azi vedem, că numai prin harul — ajutorul supranatural — al lui Dumnezeu ne putem mântui. Ajutorul acesta, care întrece toate ajutoarele naturale, date noua din partea lui Dumnezeu este neînconjurat de lipsă spre mântuire, pentru aceasta zice Mântuitorul: „Cele ce sunt cu neputință la oameni, sunt cu putință la Dumnezeu”. (Luca c. 18. v. 27.)

Acest ajutor ni se dă pentru meritele Mântuitorului nostru Isus Hristos câștigate prin pașmele sale și prin moartea sa pe cruce.

Harul lui Dumnezeu este de doua feluri. *Ajutător* prin care Dumnezeu ne luminează mintea ca să putem cunoaște binele ce trebuie să-l facem

și ne întărește voința, ca să și facem binele cunoscut și ca să putem încunajura răul, păcatul. Noi trebuie să conlucrăm cu acest har ajutor, pentru aceasta zice Psalmistul (94. 8) „De veți auzi glasul lui Dumnezeu, să nu vă învârtoșați inimile voastre” și zice omul credincios despre acela, care a făcut vre-un fapt mare criminal: „La bătut Dumnezeu, luându-i mintea”. — *Sfințitor*, prin care Dumnezeu curăță sufletul nostru de păcate și-l sfințește, ne primește de fii ai săi și ne face moșteni ai împărăției cerești. Darul sfințitor dă o viața supranaturală sufletului nostru, care rămâne în noi până o pierdem. Fără de harul sfințitor nu ne putem mântui. Acest har l'am primit mai întâi atunci, când ne-am botezat și acest har rămâne în sufletul nostru până când nu facem păcat de moarte.

Prin păcate ușoare slăbim darul sfinților în sufletul nostru, dar prin păcat de moarte îl nimicim de tot.

Fiind cert, că fără de harul lui Dumnezeu nu ne putem mântui, trebuie deci să purtăm cea mai mare grijă, ca să păstrăm în sufletul nostru acest har dumnezeesc, fiind gata a pierde ori ce mai bucuros decât acest har.

Noi însă fiind ispitiți la păcat prin natura noastră slăbită prin păcatul strămoșec, prin indemnul diavolului și prin slugii acestuia — oamenii cei răi — păcătuim la început prin păcate mai ușoare, slăbind în noi harul sfințitor al lui Dumnezeu și fiind acest har slăbit în noi, dacă nu ne întoarcem de cu bună vreme, păcătuim din ce în ce mai greu, astfel că după păcatele cele mai ușoare facem păcate tot mai grave, cele de căpătenie, cele împotriva Spiritului Sfânt — chiar cari sunt deadreptul în contra harului dumnezeesc sfințitor, a cărui

împărțire se ascrie Sfântului Spirit, — cele străine și în fine cele strigătoare chiar la cer, pierzând cu primul păcat de moarte darul — ajutorul supranatural — al lui Dumnezeu.

Știind toate acestea și având înaintea ochilor noștri mântuirea sufletului nostru, trebuie să facem tot ce numai putem, ca să menținem ori ca se recâștigăm acest har — ajutor supranatural — dumnezeesc.

Pentru aceasta ne împune Sfânta Maica Biserică în a patra sa poruncă bisericească ca: „să-ți mărturisești păcatele la preotul rânduit și să te cumineci cel puțin odată în an, la Paști.”

Acest har dumnezeesc îl putem câștiga — întări și cel pierdut al recâștiga, mai ales prin sacrameinte, prin sacramentale și prin fapte bune.

Cei ce sunt în păcate de moarte pot primi harul sfinților prin sacramentul penitenței, prin care preotul iartă — ca locțiitor al lui Dumnezeu — păcatele făcute după botez.

(Va urma.)

ȘTIRI DIVERSE.

Unirea din Blaj despre „Dumineca”. „Sub titlul „Dumineca” apare, ca organ al vicariatului episcopal gr. catolic român din Maramureș, o foaie săptămânală de pastorație, un adevărat amvon pentru credincioșii noștri din Maramureș. Numerul 7 (primul care ni sa trimis) din 26 Octombrie are sfârșitul unui articol apologetic despre „biserica noastră”, dă, cu comentarii potrivite, evangelia și apostolul Duminecii, publică (cu indicarea părții tipiconale strict necesare) calendarul săptămânii, închiând cele

patru pagini (format de revistă) cu câteva mărunțișuri puse în serviciul aceluiaș scop. Este un gând din cele mai bune, pe care dorim că „Dumineca” părintelui vicar Ilarie Boroș să-l realizeze cât mai deplin“.

Noi din partea noastră mulțumim pentru apreciere binevoitoare.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș și-a ținut adunarea generală convocată pe ziua de 7 Noembrie a. c. S'au ales funcționarii și comitetul nou. Sunt realeși cei de până acuma. In comitet au fost aleși Rds. Dn. vicar Ilariu Boroș de vicepreședinte în locul regretatului Ioan Doroș, dr. Vasile Kindriș de juristconsult și de casier Rev. dl Ion Bîrlea. Comitetul s'a întregit cu dnii Nicolae Doroș, Vasile Cziple și Paul Szilagyî din partea preoților și cu dnii Dan Gheorghe subprefect, dr. Paul Cziple primar și A. Anderco dintre mireni. De secretar sa mai ales și dl Petru Popp.

Dintre chestiile ce s'au pertractat pe noi ne interesează mai de aproape hotărârea în cea ce privește garantarea apariției „Duminecei“.

Adunarea generală a hotărât, că se va folosi de toate mijloacele și un an trebuie să se continue editarea re-

vistei, contează însă la concursul tuturora în special al bunilor credincioși și al dnilor parohi. Adunarea generală era de părere că e imposibilă că în comunele fruntașe Maramureșene să nu fie câte zece credincioși, cari să preia obligamântul de a solvi câte un leu pentru un exemplar.

Că „Dumineca” e bine întocmită, dovedesc recenziile din diferite gazete și reviste, e însă neapărat de dorit, că cei mai interesați să se ocupe puțin — barem până la îndemnarea interesării — cu și mai multă bună voință ca până azi.

Din cele zece exemplare parohul de a bună seama va prelua două—trei și va da celor ce nu pot să iertfească nici câte un leu în fie care Duminecă, pentru că ori aievea nu au — ori că le trebuie pe țuică, bere tutun în fie care săptămâna câte 20—50 lei — și astfel nu le mai rămâne încă și un leu pentru un scop bisericesc ori cultural.

Sunt însă în fie care comună mulți cari cheltuesc afară de țuică, bere și tutun și pentru lucruri mai folositoare, cătră acestia ne adresăm și cerem sprijinul lor.

Cu acest sprijin și cu câte un leu lângă un leu vom putea susține „Dumineca“.

Calendar săptămânal.

23 — 29 Noembrie 1924.

23. Duminecă. Sf. Amfilonie episcopul Iconiei și Grigorie episcopul Acragandelor. (XIII. d. înălț. Sf. Cruci. 30 d. Rusali. Ap. D. 25. Ev. inv. III. Vers 8).
24. Luni. Cuv. Păr. și SS. Martiri Clemente papa dela Roma și Petru din Alexandria.
25. Marți. Sf. și M. M. Ecaterina și Sf. M. M. Mercurie.
26. Miercuri. Cuv. Păr. Alipie Stâlpnicul, Sf. Nicon și Sf. Iacob.
27. Joi. Sf. și M. M. Iacob Persul.
28. Vineri. Sf. cuv. Păr. Ștefan cel nou și Sf. M. Irinarch.
29. Sâmbăta. Sf. M. M. Paramon, Filumen și cuv. Acacie de la scara.